

HARRAN ÜNİVERSİTESİ ZİRAAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKİYE TARIMINA VE POLİTİKALARINA OLAN BAKIŞ VE ALGILARI*

*Mustafa Hakkı AYDOĞDU***

*Ali Rıza MANCI***

*Murat AYDOĞDU*****

ÖZET

Gelişmişlik seviyeleri ne olursa olsun, tüm ülkelerde tarım ve tarıma dayalı politikalar öncelikli olup, ülkelerin ekonomileri içinde tarımın önemi büyüktür. Türkiye’de tarım sektörünün GSYİH içindeki oranı %8 civarındadır. Tarım istihdam açısından da önemli ve belirleyici bir yere sahiptir. Türkiye’de istihdam edilenlerin içinde tarımın payı %37.9’dur. Ülkemizde tarım sektörünün yapısal sorunları vardır. Tarım politikaları, geniş bir etki alanına sahip olması nedeniyle, ülkelerin ekonomik, sosyal ve siyasi politikalarının en önemli parçalarından birisidir. Bu politikaların belirlenmesi ve sahaya uygulanması ağırlıklı olarak ziraat mühendisleri üzerinden yürütülmektedir. Bu mühendisler üniversitelerimizin ziraat fakültelerinden yetişmektedir. Bu çalışma Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerinin Türkiye tarımına ve politikalarına olan bakış ve algılarını ölçmek amacıyla hazırlanmıştır. Veriler, sınıflar itibariyle artan oranlarda, basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile yüz yüze yapılan anketler yoluyla elde edilmiştir. Analizlerde SPSS.15 kullanılmıştır. Anketlerde öğrencilerin tarım ve politikalarına bakışlarının belirlenmesi amacıyla çeşitli sorular yönetilmiş, ayrıca duyarlılıklarının tespiti için de Likert tipi sorular kullanılmıştır. Buna göre öğrenciler uygulanmakta olan tarım politikalarını yetersiz bulmaktadır. Tarımın gelişmesi için tarımsal desteklemelerin gerekliliği görüşü hâkim iken, bu desteklemelerin amacına uygun olarak kullanılmadığı görüşü yaygındır. Tarımın yeteri kadar değer görmediğine, yapısal sorunları için düzenlemelerin yapılması gerektiğine inanılmaktadır. Burada çiftçilerin de sorumlulukları vardır. Yani sorun çok taraflı olup, çözüm de birlikte sağlanabilecektir. Tarımın gelişebilmesi için yayımın gerekliliğine inanılmaktadır. Tarımsal faaliyetlerdeki kamu yapısını yeterli bulmamakta ve özelleştirmeler yoluyla verimliliğin artacağına inanılmaktadır. Tarımsal üretimde pazar değil, pazarlama sorunlarının daha etkili olduğu algısı vardır. Tarımın gelişmesi için finansman sağlayan kredi kuruluşlarının desteği yetersiz görülmektedir. AB üyeliğinin ülkemiz tarımını iyi yönde etkileyeceği

*Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

** Yrd. Doç. Dr. Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, El-mek: mhaydogdu@hotmail.com

** Yrd. Doç. Dr. Harran Üniversitesi, Turizm ve Otel İşletmeçiliği Yüksekokulu, El-mek: armanci@harran.edu.tr

**** Yük. Müh. GAP Tarımsal Araştırmalar Enstitüsü-Şanlıurfa, El-mek: maydogdu@hotmail.com

kanaati hâkimdir. Öğrenciler tarımsal etkinliklere yeterli katılım göstermemektedirler.

Anahtar Kelimeler: Harran Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Öğrencileri, Tarım Politikaları, Algı ve Bakış

THE OVERVIEWS AND PERCEPTIONS OF FACULTY OF AGRICULTURE STUDENTS OF HARRAN UNIVERSITY TO AGRICULTURAL POLICIES OF TURKEY

ABSTRACT

Regardless of development levels, agriculture and agro-based policies have priority in all countries and the importance of agriculture in the countries' economy is important. Agricultural sector is around 8% of GDP in Turkey. Agricultural sector is important in terms of employment, and has a definite place. The share of agriculture in employment is 37.9% in Turkey. There are structural problems of the agricultural sector in Turkey. Agricultural policies are important due to larger domain affect on the country's economic, social and political policies. Identification and implementation of these policies are carried out mainly by agricultural engineers in the field. Engineers are trained by agricultural faculty of universities. It is intended to measure perceptions and overviews of the students' of Harran University Faculty of Agriculture about the agricultural policies in Turkey in this study. The datas were obtained through by face to face surveys with a simple random sampling method. The SPSS.15 was used in the analysis. The variety of questions were asked about agriculture and its polices in Turkey, in order to determine the overview of students in the survey, as well as for the determination of their sensitivities Likert-type questions were used. Accordingly, agricultural policies are being implemented considered inadequate by the students. Agricultural supports are necessary for the development of agriculture. However, this is not used for the purpose of support is widely accepted. Agriculture do not get sufficient value, it is believed that arrangements should be made in order to solve the structural problems. There are the responsibility of the farmers, too. So the problem is multilateral, solutions will be provided together. It is believed that the requirements of extension for development of agriculture. The public structures are considered insufficient and believed that privatizations will increase the productivity in agricultural activities. The perceptions of marketing problems are more effective then market in agricultural production. The provide fundings and support of the credit institutions were considered insufficient for development of agricultural. EU membership will affect the agriculture of Turkey in a positive way. The students do not attend enough participation in agricultural activities.

Key Words: Harran University, Faculty of Agriculture Students, Agricultural Policies, Perception and Overview

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

1. GİRİŞ

Algı, psikoloji ve bilişsel bilimlerde duyuşal bilginin alınması, yorumlanması, seçilmesi ve düzenlenmesi anlamına gelir. Öğrenme, hafıza ve beklenti ile şekillenebilir. Algı, yukarıdan aşağıya etkileri kapsadığı gibi, duyuşal girdinin aşağıdan yukarıya işlenmesini de içerir. Aşağıdan yukarıya işlemler, basitçe, düşük seviye bilgi kullanılarak daha yüksek seviyede bilginin oluşturulmasıdır. Yukarıdan aşağıya işlemler ile kastedilen, kişinin kavram ve beklentilerinin algıyı etkilemesidir (Anonim, 2014a). Tutum ise bireyin bir obje yada konu ile ilgili düşünce, duyuş ve davranışlarını etkileyen bir algılama biçimidir. Algı ve tutuma yönelik çok çeşitli konularda çalışmalar yapılmaktadır. Burada belirli bir konuda bireylerin bakışı, algısı ve tutumları ölçülmekte ve farklı yöntemler kullanılabilir. Anova testi yaygın olarak kullanılanlardan biri olmakla beraber, Likert tutum ölçeği, Mann Whitney U, t testi, tek yönlü varyans, Pearson Chi-square, linear by linear, interval by interval, ordinal by ordinal ve asimtot önem derecelerine bağlı olarak aralarındaki ilişki ya da anlam farklılıkları ortaya konulabilmektedir.

Bunlardan bazıları; Şanlıurfa ve Tokat illerinde stajyer öğretmenlere yönelik olarak, kendi yönetici yeterlik algılarını ortaya koymaya dayalı tarama modelindeki araştırmada Mann Whitney U testi kullanılmış olup, araştırma sonucuna göre; aday öğretmenler genel olarak kendilerini “büyük ölçüde” yönetsel yeterliklere sahip görmektedirler (Demirtaş ve Yıldırım, 2010). Ankara, Antalya ve Karabük illerinde, ilköğretim sekizinci sınıf öğrencilerinin “Deprem” kavramını nasıl algıladıklarını yönelik olarak fenomenografik araştırma yöntemlerini kullanarak yapılan araştırma sonucuna göre depremi altı farklı şekilde algılandığı tespit edilmiştir (Aydın, 2010). Özel dersanelerde görev yapan öğretmenlerin örgütsel adalet algılamalarını yordayan değişkenlerin tespit edilmesi ve çalışanların örgütsel adalet algılamaları ile demografik özellikleri arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik olarak yapılan çalışmanın bulgularına göre; sosyal güvenlik ve iş güvencesi değişkenlerinin çalışanların örgütsel adalet algılamalarının yordayıcısı olduğu tespit edilmiştir (Yavuz, 2012). Pedagojik formasyon öğrencilerinin web pedagojik içerik bilgisi öz-yeterliklerine ilişkin algı düzeylerini belirlemek amacıyla Fırat Üniversitesinde, t testi uygulanarak yapılan çalışmada, Öğretmen adaylarının web pedagojik içerik bilgisi yeterlik düzeylerine ilişkin algılarının cinsiyet, bolum ve fakülte değişkenlerine göre değişip değişmediği araştırılmıştır (Gömleksiz ve Fidan, 2011). Tanınmış yazarlardan, Orhan Pamuk ve Elif Şafak isimleri ve eserleriyle birlikte, bu yazarların, toplumun önemli bir kesitini oluşturan üniversite öğrencilerince nasıl tanınıp algılandığı araştırmada Chi-square testi yapılmış olup, öğrencilerin, bu yazarları algılamasında sosyal ve siyasal dinamiklerin etkili olduğu görülmüştür (Kırımlı, 2010). Türkçede kullanılmaya başlanan yabancı sözcüklerin anadil konuşmacıları tarafından nasıl algılandıkları; yabancı sözcüklerin benimsenme ve yabancılaşma oranlarının belli özellikler gösterip göstermediği ve eğitim düzeyi, cinsiyet ve meslek gibi özelliklerle ilişkisinin belirlenmesine yönelik olarak çalışma yapılmıştır. Yabancı sözcüklerin dilde kullanılma süresi ve kullanım sıklığının sözcüklere yönelik doğal dil konuşanlarının sezgi, tutum ve eğilimlerini doğrudan etkilediği; eğitim düzeyi arttıkça doğal dil konuşmacılarının yabancı sözcükleri daha düşük oranda benimsediği ve nitelikli bir dil bilinci geliştirdiği; yabancı sözcüklerin benimsenme ve yabancılaşma düzeyleri ile cinsiyet ve meslek grupları arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı, ancak dil bilincinin grup üyelerinin eğitim düzeyi ile yakından ilişkili olduğu görülmüştür (Yalçın, 2010). Harran ovasında yer alan sulama birlikleri alanı içindeki çiftçilerin birliklere olan bakış ve algılarını tespiti yönelik olarak yapılan çalışmada Likert tutum ölçeği kullanılmış olup, araştırma sonuçlarına göre; şeffaflık, kabul görme, sulama suyu düzenlemeleri, hizmet düzeyi ve kalitesinin etkili olduğu tespit edilmiştir (Aydoğdu, 2012).

Millî ekonominin temeli ziraattir. Bunun içindir ki, ziraatta kalkınmaya büyük önem vermekteyiz. Köylere kadar yayılacak programlı ve pratik çalışmalar, bu maksada erişmeyi kolaylaştıracaktır. Fakat bu hayati işi, isabetle amacına ulaştırabilmek için, ilk önce ciddi etütlerle dayalı bir ziraat siyaseti tespit etmek ve onun için de, her köylünün ve bütün vatandaşların kolayca

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

kavrayabileceği ve severek tatbik edebileceği bir ziraat rejimi kurmak lâzımdır (Atatürk, 1937; Anonim, 2014b). “Efendiler! Milletimiz çiftçidir. Milletin çiftçilikteki çalışmasını yeni ekonomik tedbirlerle son hadde eriştirmeliyiz. Köylünün çalışmasının neticeleri ve verimleri kendi menfaati lehine son hadde çıkarmak ekonomik siyasetimizin temel ruhudur.” (Atatürk, 1922). Eğer milletimizin çoğunluğu çiftçi olmasaydı, biz bugün dünya yüzünde bulunmayacaktık (Atatürk, 1928).

Gelişmişlik seviyeleri ne olursa olsun, tüm ülkelerde tarım ve tarıma dayalı politikalar öncelikli olup, ülkelerin ekonomileri içinde tarımın önemi büyüktür. Türkiye’de tarım sektörünün ülke ekonomisindeki yeri, 2010 yılında GSYİH içindeki oranı %8.4 olarak gerçekleşmiş ve 9. kalkınma planına göre 2013 yılı için ise %7.8 olması öngörülmektedir (M.K.A, 2013). Tarım sektörünün ulusal ekonomilere gıda maddelerinin üretimi, istihdam, ulusal gelire ve ihracata destek, sanayi sektörüne ara malı temini ve talep yaratarak katkılar sağlamaktadır. Tarımdan sanayiye olan destek; hammadde, iş gücü ve sanayi ürünlerine talep yaratma şeklinde olabilmektedir. Tarımın gelir dağılımı, makroekonomi ve ticaret politikaları üzerinde birçok bağlantısı ve dinamik etkileri vardır. Tarım; ekonomik kalkınmaya tarımsal ürün, üretim faktörü, piyasa ve döviz katkıları sağlamaktadır (Taban ve Kar, 2003).

Bu bir ülkenin gıda güvenliği, yeterli miktarda üretim yapabilmesi, artan nüfus baskısı, küresel ısınma, doğal kaynakların miktar ve kalite olarak yeterli düzeyde olmaması gibi belirleyici sebeplerin yanı sıra, tarım istihdam açısından da önemli ve belirleyici bir yere sahiptir. İşteki durum ve ekonomik faaliyete göre istihdam edilenlerin içinde tarımın payı %37.9’dur (Anonim, 2014c). Dünyada ekonomik olarak tarıma uygun olan alanların neredeyse tamamı kullanılmaktadır. Bunun yanında ülkelerin kalkınma politikaları, kentleşme ve sanayileşme nedeniyle tarım alanlarının yeterince korunamaması, toprağın kullanım hataları ve iklim değişikliği nedeniyle yapısının bozulması gibi nedenlerle verimliliğini kaybetmeye başladığı da bilinen bir gerçektir. Dolayısıyla yapılması gereken, zamana bağlı olarak verimliliğini kaybetmeye başlayan tarım alanlarının birim alanından elde edilen üretim değerlerinin artırılmasıdır. Burada belirleyici olan faktörlerin başında, ülkelerin tarım politikaları gelmektedir. Ülkemizde tarımın yapısal sorunları vardır. Tarım politikaları, geniş bir etki alanına sahip olması nedeniyle, ekonomik, sosyal ve siyasal politikaların en önemli ve belirleyici unsurlarından birisidir.

Bu politikaların belirlenmesi ve sahaya uygulanması ağırlıklı olarak ziraat mühendisleri üzerinden yürütülmektedir. Bu mühendisler ister kamu, ister özel sektör ve isterse de sivil toplum kuruluşlarında yer alsın, hepsi üniversitelerin ziraat fakültelerinde yetişmektedir. Ülkemizde 23 adet ziraat fakültesi vardır (Anonim, 2014d). Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bünyesinde 2012 yılı haziran ayı verilerine göre 14695 Ziraat Mühendisi, TARGEL projesi kapsamında ise 5989 ziraat mühendisi çalışmaktadır (Anonim, 2014e). Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi, 1978 yılında kurulmuş olup, üniversitenin ilk kurulan ve en köklü fakültelerinden biridir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde öncü görevi üstlenmek, GAP kapsamında, tarımsal sorunların belirlenmesinde, çözümlerin uygulamaya aktarılmasında ve politikaların oluşturulmasında katkı sağlamak, bölge ile birlikte ülkenin tarımsal sorunlarına çözüm getirme ile mesleki eğitime önemli katkılar sağlamak temel amaçlarındandır. Ziraat Fakültesinde 9 bölüm yer almakta olup, eğitim ve araştırma faaliyetleri devam etmektedir. Ayrıca yüksek lisans ve doktora programları mevcuttur (Anonim, 2014f).

Bu çalışma Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin tarıma ve tarım politikalarına bakış ve algılarını ölçmek amacıyla hazırlanmıştır.

Bu çalışmada test edilecek olan varsayımlar ve buna bağlı olarak alt sorunlar şunlardır:

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

- H₁: Öğrencilerin okudukları sınıf düzeyi ile tarım politikalarına olan algı düzeyleri arasında bir farklılaşma var mıdır?
- H₂: Öğrencilerin okudukları sınıf düzeyi ile tarımın yapısal sorunlarına olan algı düzeyleri arasında bir farklılaşma var mıdır?
- H₃: Öğrencilerin aile geçim kaynağı ile tarıma hak ettiği değerin verildiğine olan algı düzeyleri arasında bir farklılaşma var mıdır?
- H₄: Öğrencilerin aile geçim kaynağı ile kamudaki tarımsal faaliyetlerin özelleştirilmesine olan algı düzeyleri arasında bir farklılaşma var mıdır?
- H₅: Öğrencilerin okudukları sınıf ile tarımın yeterince gelişmemesinde çiftçilerinde sorumluluklarına olan algı düzeyleri arasında bir farklılaşma var mıdır?
- H₆: Öğrencilerin harcama miktarlarıyla her yıl düzenli olarak tarımla ilgili etkinliklere katılmaları arasında bir ilişki var mıdır?

2. MATERYAL VE METHOD

Bu çalışmanın materyalini Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğrencilerinden elde edilen veriler oluşturmaktadır. Ziraat Fakültesinde; Tarım Ekonomisi, Zootekni, Tarımsal Yapılar ve Sulama, Bitki koruma, Gıda, Tarla Bitkileri, Toprak ve Bitki Besleme, Bahçe Bitkileri ve Tarım Makineleri olmak üzere 9 bölüm de, 587'si kız ve 809'u erkek olmak üzere, toplam 1396 öğrenci okumaktadır. Veriler bölümler itibariyle elde edilen öğrenci sayılarına bağlı olarak, sınıflar itibariyle artan oranlarda, basit tesadüfi örnekleme yöntemi ve yatay kesitler oluşturularak elde edilmiştir. Hazırlanan anketler yüz yüze görüşmeler yoluyla uygulanmış ve elde bilgiler %90 güven aralığında değerlendirilmiştir. Örneklem hacmi aşağıdaki formül yardımıyla elde edilmiştir.

$$n = \frac{Nt^2 pq}{d^2 (N - 1) + t^2 pq} \quad (\text{Yamane, 2001}) \quad (1)$$

Formülde;

n= Örneklem hacmini,

N=Ana kitledeki birim sayısını, Ana kitledeki birim sayısı Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesinde okuyan öğrenciler olup, bu sayı 1396'dır.

t=Örneklem büyüklüğü 30'dan fazla olduğu için z değeri alınacaktır. Z tablo değeri %5 hata payı ile çalışılacağından 1.65 olarak alınmıştır.

p=q= 0.5, Maksimum sayıda ankete ulaşılabilme için alınmıştır.

d= Hata payı %5, yani 0.05 olarak alınmıştır.

Yukarıdaki formülde değerler yerine konulduğunda 228 anket yapılmasının uygun olacağı sonucuna varılmış ve güvenli tarafta olmak için 245 anket yapılmıştır. Anketler sınıflar itibariyle artan oranlarda yapılmış olup, amaçlanan öğrencilerin alınan derslere bağlı olarak, ilerleyen sınıflarda tarıma ve politikalarına olan bakışta daha gerçekçi değerlendirme yapılabilmeleridir. Anketlerden elde edilen bilgiler Excel'e işlenerek veri seti oluşturulmuş ve analizlerde SPSS.15 kullanılmıştır. Anketlerde öğrencilerin tarım ve politikalarına bakışlarının belirlenmesi amacıyla çeşitli sorular yönetilmiş, ayrıca duyarlılıklarının tespiti için de Likert tipi sorular kullanılmıştır.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/ 11 Fall 2014

2.1. Likert Tutum Ölçeği

1930'ların başlarında ABD'de Rensis Likert tarafından geliştirilen bir tutum ölçeğidir. İkili, beşli, yedili ve dokuzlu kullanımları olmakla beraber yaygın olarak kullanılan beşlidir. Bu çalışmada beşli kullanılmıştır. Burada kesinlikle katılıyorumdan, kesinlikle katılmıyorum kadar uzanan bir yöntemdir. Likert ölçeğinde temel yaklaşım kişilere araştırılan konuyla ilgili yargıların verilmesi ve bu yargılar üzerinde yoğunlaşmanın bulunması esas alınmıştır. Yargı cümlelerinin tek anlamlı ve kesin sonuçlu olması gerekir. Cümleler ihtimalli sonuçlar ortaya koymamalı, katılımcıda şüphe yaratmamalı, açık ve anlaşılır olmalıdır. Likert ölçekleri tek veya çift eğilimli (kontrollü veya kontrolsüz) olarak iki biçimde uygulanırlar. Bu ölçek kullanılırken yargı cümleleri kişilere bir düzen içerisinde verilir ve kişinin her bir yargı cümlesi karşısında kendisine uygun görünen seçeneği işaretleyerek katılma derecesini göstermesi istenir. Likert ölçeklerinde tutum ve algıların ölçülmesinde elde edilen sonuçlar, genel olarak 0.85 güven aralığında kabul görür (Anonim, 2010a, Anonim, 2010b).

2.2. Güvenilirlik Analizi

Anketlerden elde edilen verilere güvenilirlik analizi yapılmıştır. SPSS uygulamalarında bu Cronbach alfa katsayısı ile belirlenir. Cronbach alfa katsayısı 0 ile 1 arasında bir dağılım gösterir. Negatif değer çıkması ölçeğin benzer özellikleri ölçmediğinin bir göstergesidir. Alfa değerinin düşük çıkması ise testin homojen olmadığını (birkaç özelliği bir arada ölçtüğünü) gösterir. 0.60 ile 0.80 arasındaki değer analizin güvenilir olduğunu göstermektedir (Özdamar, 1999; Tavşancıl, 2002). Bu çalışmada bulunan Cronbach alfa katsayısı çalışmanın güvenilir olduğunu göstermektedir (Çizelge 1).

Çizelge 1. Güvenilirlik Analizi

Cronbach alfa	Standard öğelere dayalı Cronbach alfa katsayısı	Öge sayısı
0,696	0,694	18

Diğer taraftan veri setine değerleyici güvencibilirliğinin sınanması için grup-içi (sınıf-içi) korelasyon katsayısı hesaplaması yapılmıştır. Bu katsayının hesaplanması değişik formül ve yöntemlerle yapılabilmektedir. Burada amaçlanan, bir gözlemin varyansı ile gerçek puanlamanın gözlemlenen faktörler arasındaki değişkenliği ile orantısının bulunmasıdır. Buna bağlı olarak grup-içi korelasyon katsayısı 0.0 ile 1.0 değerleri arasında değişebilmektedir (Anonim, 2014g). Grup içi korelasyon değerinin 1'e yakın olması, değerleyicilerin ki, burada öğrencilerdir, aynı yada çok yakın değerlendirme puanları verdiğini gösterir. Çizelge 2'ye göre veriler ve faktörler arası ilişkiler anlamlıdır.

Çizelge 2. Grup içi korelasyon katsayısı

Grup içi korelasyon katsayısı	95% Güven aralığı		F Test ile gerçek değer 0			
	Alt Limit	Üst limit	Değer	df1	df2	Önem
0,696	0,637	0,749	3,286	242,0	4114	0,000

3. ARAŞTIRMA BULGULARI VE TARTIŞMA

Öğrencilerle yapılan anketlerden elde edilen bilgilerine bağlı olarak; tanımlayıcı nitelikleri olarak demografik (cinsiyet, yaş, doğum yerleri, bölüm, sınıf, mezun olunan lise türü, tercih sırası), sosyo-ekonomik (gelir, aile geçim kaynağı ve harcama miktarı) ve psikolojik (tarıma ve tarım politikalarına bakış ve algılarına yönelik faktör soruları) özellikleri dikkate alınmıştır.

Ziraat Fakültesinde okuyanların %42.1'i kız, %57.9'u erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Öğrencilerin yaş ortalaması 22.3 olarak bulunmuştur. En genç öğrencinin yaşı 18 ve en yaşlısı ise 38 olarak tespit edilmiştir. Öğrencilerin %78'i Güneydoğu Anadolu Bölgesinden olup, %36'sı Şanlıurfalıdır. (Çizelge 3)

Çizelge 3. Öğrencilerin demografik özellikleri

Cinsiyet	Sayı	Oran(%)
Kız	131	53
Erkek	114	47
Yaş	Sayı	Oran(%)
18-20	56	23
21-24	152	62
25 ve üstü	37	15
Bölgesi	Sayı	Oran(%)
Güneydoğu Anadolu	192	78
Doğu Anadolu	23	10
Akdeniz	15	6
İç Anadolu	3	1
Karadeniz	2	1
Ege	4	2
Marmara	6	2
Bölüm	Sayı	Oran(%)
Tarım Ekonomisi	31	13
Zootekni	19	7
Tarımsal Yapılar ve Sulama	28	11
Bitki Koruma	33	14
Gıda Mühendisliği	33	14
Tarla Bitkileri	32	13
Toprak B. Ve Bitki Besleme	31	13
Bahçe Bitkileri	25	10
Tarım Makineleri	13	5
Sınıf	Sayı	Oran(%)
1.Sınıf	48	20
2.Sınıf	51	21
3.Sınıf	65	27
4.Sınıf	81	33
Mezun Olunan Lise	Sayı	Oran(%)
Meslek lisesi	12	5
Düz Lise	200	82
Anadolu Lisesi	12	10
Diğer	8	3
Ziraat Fakültesini İsteyerek Seçtim	Sayı	Oran(%)
Katılıyorum	139	57
Normal	52	21
Katılmıyorum	54	22
Tercih Sırası	Sayı	Oran(%)
1-4 arası tercih	117	48
5-9 arası tercih	47	19
10-15 arası tercih	37	15
16 ve üstü tercih	44	18

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

Ailelerin temel geçim kaynaklarına göre %29'u tarım (çiftçilik), tarıma dayalı ve tarımsal işletme gruplarında yer almaktadır. Öğrenci ailelerinin aylık gelir ortalaması 2240 TL olarak bulunmuştur. Buna göre öğrencilerin %30'nun ailelerinin aylık gelirleri 1000 TL ve altındadır. Öğrencilerin aylık harcamalarının ortalaması ise 761 TL olarak bulunmuştur. Bu oran ailelerin aylık gelirlerinin %34'üne karşılık gelmektedir. Öğrencilerin %61'i aylık 500 TL ve altında bir para harcamaktadırlar. (Çizelge 4.)

Çizelge 4. Öğrencilerin sosyo-ekonomik özellikleri

Aile Geçim Kaynağı	Sayı	Oran(%)
Tarım(çiftçilik)	54	22
Tarıma Dayalı İşletme	10	4
Tarımsal İşletme	6	3
Diğer	175	71
Gelir	Sayı	Oran(%)
1000 TL ve Altında	74	30
1001- 2000 TL Arası	91	37
2001-3500 TL Arası	56	23
3001 TL ve Üstü	24	10
Harcama miktarı	Sayı	Oran(%)
500 TL ve altında	149	61
501-1000 TL arası	76	31
1001-2000 TL arası	12	5
2001 ve üstü	8	3

Bundan sonraki değerlendirmeler öğrencilerin tarıma ve tarım politikalarına bakışlarının belirlenmesine yönelik olarak oluşturulan faktörlere ilişkindir. Burada öğrencilere verilen faktöre katılım oranlarının, tutum ve algılarının belirlenmesine çalışılmış olup, Likert ölçeği kullanılmıştır. Beklentileri belirleyebilmek için öğrenci sayılarına bağlı olarak, her sınıftan örneklem hacmine olabildiğince eşit sayıda öğrenci seçilmesi amaçlanmıştır. Sınıflar yükseldikçe örnekleme giren öğrenci sayısı da arttırılmıştır. En çok anket son sınıf öğrencileri yapılmıştır. Çünkü alınan eğitime bağlı olarak, tarıma bakış ve algıda bir değişim olması beklenmektedir.

Ziraat Fakültesinde okumak bir avantajdır faktörüne öğrencilerin %38'i olumlu, %31'i ise olumsuz yansıma vermiştir. Genel olarak verilen derslerin içerikleri yeterli ve ilgimi çekmektedir diyen öğrencilerin oranı %30, olumsuz düşünen öğrencilerin oranı ise %31'dir. Ülkemizde eğitilmiş olmak iyi bir iş bulmak için gereklidir sorusuna öğrencilerin %54'ü ise olumlu, %28'i olumsuz görüş vermiştir. Mezun olunca çok sürmeden iş bulacağını düşünenlerin oranı %44'dür. Burada aldığım eğitimle ilgili bir konuda çalışacağım diyenlerin oranı %58'dir.

Ülkemizdeki tarım politikaları tarımın gelişmesi için yeterlidir konusunda öğrencilerin %26'sı olumlu, %46'sı ise olumsuz yansıma vermiştir. Buna göre öğrenciler uygulanmakta olan tarım politikalarını yetersiz bulmaktadır. Tarımsal desteklemeler tarımı geliştirmektedir konusunda öğrencilerin %47'si olumlu, %24'ü olumsuz görüşe sahiptir. Buna göre tarımın gelişmesi için tarımsal desteklemeler gereklidir. Tarımsal desteklemeler amacına uygun olarak kullanılmaktadır konusunda öğrencilerin %38'i olumsuz, %26'sı ise olumlu görüşe sahiptir. Buna göre tarımın gelişmesi için tarımsal desteklemelerin gerekliliği görüşü hâkim iken, bu desteklemelerin amacına uygun olarak kullanılmadığı görüşü yaygındır. Ülkemizde tarıma hak ettiği değer verilmektedir konusunda öğrencilerin %49'u olumsuz, %22'si ise olumlu görüşe sahiptir. Öğrenciler tarımın yeteri kadar değer görmediğine inanmaktadır. Ülkemizde tarımın yapısal sorunları vardır, düzenlemeler gereklidir konusunda öğrencilerin %75'i olumlu, %14'ü olumsuz görüş vermiştir. Öğrenciler tarımın yeteri kadar değer görmediğine, yapısal sorunları için düzenlemelerin yapılması

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

gerektiğine inanmaktadırlar. Tarımın yeterince gelişmemesinde çiftçilerinde sorumlulukları vardır konusunda öğrencilerin %72'si olumlu, %14'ü olumsuz görüşe sahiptir. Buna göre çiftçinin de sorumlulukları vardır. Yani sorun çok taraflı olup, çözüm de birlikte sağlanabilecektir.

Tarımın gelişebilmesi için etkili tarımsal yayım yapılmalıdır konusunda öğrencilerin %81'i olumlu, %11'i olumsuz görüş vermiştir. Bu cevaplar içindeki en yüksek oran olup, öğrenciler tarımın gelişebilmesi için yayımın gerekliliğine inanmaktadır. Kamudaki tarımsal faaliyetlerin özelleştirilmesi verimliliği artırır konusunda öğrencilerin %57'si olumlu, %19'u olumsuz katılım göstermiştir. Buna göre öğrenciler tarımsal faaliyetlerdeki kamu yapısını yeterli bulmamakta ve özelleştirmeler yoluyla verimliliğin artacağına inanmaktadırlar. Tarımsal üretimde pazar değil, pazarlama sorunları daha etkilidir konusunda öğrencilerin %14'ü olumsuz, %57'si ise olumlu görüş bildirmiştir. Buna göre asıl sorun pazarlamadır. Tarımın gelişmesi için finansman sağlayan kredi kuruluşlar yeterlidir konusunda öğrencilerin %44'ü olumsuz, %23'ü ise olumlu görüşe sahiptir. Buna göre finansman kuruluşlarının desteği yetersizdir. AB'ye tam üyelik ülkemiz tarımını her açıdan olumsuz etkiler konusunda verilen cevapların dağılımlarına göre öğrencilerin %47'si olumsuz, %26'sı ise olumlu görüşe sahiptir. Buna göre AB üyeliği ülkemiz tarımını iyi yönde etkileyeceği kanaati hâkimdir. AB'ye üyelik sürecinde ve ihracatımızın artmasında tarımda AR-GE zorunluluktur konusunda verilen cevaplara göre öğrencilerin %17'si olumsuz, %55'i ise olumlu görüşe sahiptir. Buna göre AB üyeliği ülkemiz tarımını iyi yönde etkileyeceği kanaati hâkim olmakla beraber, AR-GE de zorunluluktur.

Alanım ile ilgili uygulamalara katıldım, tarıma zaman ayırıyorum konusunda verilen cevaplarına göre öğrencilerin %35'si olumsuz, %31'i ise olumlu görüşe sahiptir. Bu sonuç oldukça anlamlıdır. Her yıl düzenli olarak tarımla ilgili etkinliklere katılıyorum, takip ederim konusunda verilen cevapların dağılımlarına göre ise öğrencilerin %40'ı olumsuz, %28'i ise olumlu görüşe sahiptir. Bu sonuç da oldukça anlamlıdır. Ağırlıklı olarak öğrenciler tarımsal etkinliklere, çeşitli nedenlerle, katılım göstermemektedirler. Şanlıurfa'da yapılan etkinliklere katılım yüksek olurken, il dışındaki etkinliklere, gelir yetmezliği, sosyal yapı, kız öğrencilerin ailelerinden izin alamama gibi, nedenlerden dolayı katılım gösteremedikleri belirlenmiştir.

3.1. Varsayımlar ve alt sorunların testi

H₁: Öğrencilerin okudukları sınıf ile tarım politikalarına olan algı düzeyleri arasında ilişki vardır.

Çizelge 5. Öğrenci sınıfları ile tarım politikaları arasındaki ilişki düzeyi

Kaçınıcı sınıftasınız?	Ülkemizdeki tarım politikaları tarımın gelişmesi için yeterlidir					Toplam
	Kesinlikle katılıyorum	Katılıyorum	Normal	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum	
Birinci	5	10	14	14	5	48
İkinci	4	17	13	11	6	51
Üçüncü	5	9	17	20	14	65
Dördüncü	2	11	26	24	18	81
Toplam	16	47	70	69	43	245
Pearson Chi-Square: 19.752				P:Asymp. Sig. (2-sided): 0.009		
Linear-by-Linear Association:8.582				P:Asymp. Sig. (2-sided):0.003		
Interval by Interval, Pearson's R:0.188				P:Approx. Sig.:0.003		
Ordinal by Ordinal Spearman Correlation: 0.184				P:Approx. Sig.:0.004		

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

Öğrencilerin okudukları sınıf ile tarım politikalarına olan algı düzeyleri arasında farklılaşma yapılan bağımsızlık testlerinden anlaşılmaktadır. ($p < \%10$ ve $p < \%5$). Bu sonuçlara göre H_1 varsayımı kabul edilmiştir.(Çizelge 5)

H_2 : Öğrencilerin okudukları sınıf ile tarımın yapısal sorunlarına olan algı düzeyleri arasında ilişki vardır.

Çizelge 6: Öğrenci sınıfları ile tarımın yapısal sorunları arasındaki ilişki düzeyi

Kaçınıcı sınıftasınız?	Ülkemizdeki tarımın yapısal sorunları vardır, düzenlemeler gerekir.					Toplam
	Kesinlikle katılıyorum	Katılıyorum	Normal	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum	
Birinci	22	12	5	3	6	48
İkinci	23	16	6	4	2	51
Üçüncü	25	24	6	6	4	65
Dördüncü	37	26	10	6	2	81
Toplam	107	78	27	19	14	245
Pearson Chi-Square: 8.157				P:Asymp. Sig. (2-sided): 0.773		
Linear-by-Linear Association:0.949				P:Asymp. Sig. (2-sided):0.330		
Interval by Interval, Pearson's R:-0.062				P:Approx. Sig.:0.331		
Ordinal by Ordinal Spearman Correlation:-0.030				P:Approx. Sig.:0.643		

Öğrencilerin okudukları sınıf ile tarımın yapısal sorunlarına olan algı düzeyleri arasında farklılaşma yapılan bağımsızlık testlerine göre reddedilmiştir. ($p > \%10$). Bu sonuçlara göre H_2 varsayımı kabul edilmemiştir.(Çizelge 6). Yani ziraat fakültesinde okuyan tüm öğrenciler, sınıf farkı olmaksızın, tarımın yapısal sorunları olduğuna ve düzenlemeler gerektiğine inanmaktadırlar.

H_3 : Öğrencilerin aile geçim kaynağı ile tarıma hak ettiği değerin verildiğine olan algı düzeyleri arasında ilişki vardır.

Çizelge 7. Geçim kaynağı ile tarıma hak ettiği değer verilmesi arasındaki ilişki düzeyi

Ailenin temel geçim kaynağı nedir?	Ülkemizde tarıma hak ettiği değer verilmektedir					Toplam
	Kesinlikle katılıyorum	Katılıyorum	Normal	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum	
Tarım (çiftçilik)	5	8	14	9	18	54
Tarıma dayalı işletme	0	1	4	3	2	10
Tarımsal işletme	1	0	3	2	0	6
Diğer	12	25	51	54	33	175
Toplam	18	34	72	68	53	245
Pearson Chi-Square: 12.676				P:Asymp. Sig. (2-sided): 0.393		
Linear-by-Linear Association:0.321				P:Asymp. Sig. (2-sided):0.571		
Interval by Interval, Pearson's R:-0.036				P:Approx. Sig.:0.572		
Ordinal by Ordinal Spearman Corr.: -0.035				P:Approx. Sig.:0.587		

Öğrencilerin ailelerinin geçim kaynağı ile ülkemizde tarıma hak ettiği değer verilmesine olan algı düzeyleri arasında farklılaşma yapılan bağımsızlık testlerine göre reddedilmiştir. ($p > \%10$). Bu sonuçlara göre H_3 varsayımı kabul edilmemiştir.(Çizelge 7). Öğrenciler, ailelerinin

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

geçim kaynağı farkı olmaksızın, ülkemizde tarımına hak ettiği değerin verilmediğine inanmaktadırlar.

H₄: Öğrencilerin ailelerinin geçim kaynağı ile kamudaki tarımsal faaliyetlerin özelleştirilmesine olan algı düzeyleri arasında ilişki vardır.

Çizelge 8. Geçim kaynağı ile kamudaki tarımsal faaliyetlerin özelleştirilmesinin verimliliği arttırmasına olan algı arasındaki ilişki düzeyi

Ailenin temel geçim kaynağı nedir?	Kamudaki tarımsal faaliyetlerin özelleştirilmesi verimliliği arttırır					Toplam
	Kesinlikle katılıyorum	Katılıyorum	Normal	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum	
Tarım (çiftçilik)	15	16	11	5	7	54
Tarıma dayalı işletme	3	4	2	1	0	10
Tarımsal işletme	1	3	0	1	1	6
Diğer	40	58	46	19	12	175
Toplam	59	81	59	26	20	245
Pearson Chi-Square: 7.284			P:Asymp. Sig. (2-sided): 0.838			
Linear-by-Linear Association:0.002			P:Asymp. Sig. (2-sided):0.964			
Interval by Interval, Pearson's R:-0.003			P:Approx. Sig.:0.964			
Ordinal by Ordinal Spearman Corr.:0.017			P:Approx. Sig.:0.786			

Öğrencilerin ailelerinin geçim kaynağı ile kamudaki tarımsal faaliyetlerin özelleştirilmesinin verimliliği arttırılmasına olan algı düzeyleri arasında ilişki yapılan bağımsızlık testlerine göre reddedilmiştir. ($p > \%10$). Bu sonuçlara göre H₄ varsayımı kabul edilmemiştir.(Çizelge 8). Öğrenciler, ailelerinin geçim kaynağı farkı olmaksızın, kamudaki tarımsal faaliyetlerin özelleştirilmesinin verimliliği arttıracağına inanmaktadırlar.

H₅: Öğrencilerin okudukları sınıf ile tarımın yeterince gelişmemesinde çiftçilerinde sorumluluklarına olan algı düzeyleri arasında ilişki vardır.

Çizelge 9: Öğrenci sınıfları ile tarımın yeterince gelişmemesinde çiftçilerinde sorumlulukları arasındaki ilişki düzeyi

Kaçınıcı sınıftasınız?	Tarımın yeterince gelişmemesinde çiftçilerinde sorumlulukları vardır					Toplam
	Kesinlikle katılıyorum	Katılıyorum	Normal	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum	
Birinci	18	13	7	6	4	48
İkinci	14	26	8	2	1	51
Üçüncü	26	23	8	3	5	65
Dördüncü	33	24	10	9	5	81
Toplam	91	86	33	20	15	245
Pearson Chi-Square:13.505			P:Asymp. Sig. (2-sided):0.333			
Linear-by-Linear Association:0.224			P:Asymp. Sig. (2-sided):0.636			
Interval by Interval, Pearson's R:-0.030			P:Approx. Sig.:0.637			
Ordinal by Ordinal Spearman Correlation:-0.041			P:Approx. Sig.:0.522			

Öğrencilerin okudukları sınıf ile tarımın yeterince gelişmemesinde çiftçilerinde sorumlulukları vardırı olan algı düzeyleri arasında ilişki yapılan bağımsızlık testlerine göre

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

reddedilmiştir. ($p > \%10$). Bu sonuçlara göre H_5 varsayımı kabul edilmemiştir. (Çizelge 9). Öğrenciler, sınıf farkı olmaksızın, tarımının yeterince gelişmemesinde çiftçilerinde sorumluluklarının olduğuna inanmaktadırlar. Burada dikkate çekici olan, öğrencilerin sınıfları yükseldikçe bu konudaki kanaatleri daha da artmaktadır. Buda yıllar itibariyle alınan eğitimlerin iyi bir yansımaları olarak kabul edilebilir.

H_6 : Öğrencilerin harcama miktarlarıyla her yıl düzenli olarak tarımla ilgili etkinliklere katılmaları arasında bir ilişki vardır.

Çizelge 10: Öğrencilerin harcama miktarlarıyla, tarımsal etkinliklere katılmaları arasındaki ilişki düzeyi

Aylık harcamanız ne kadardır?	Her yıl düzenli olarak tarımla ilgili etkinliklere katılım, takip ederim					Toplam
	Kesinlikle katılıyorum	Katılıyorum	Normal	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum	
500 TL ve az	12	24	54	28	37	155
501-1000	11	12	22	15	12	72
1001-2000	3	2	0	2	0	7
2001 ve üstü	3	1	2	3	2	11
Toplam	29	39	78	48	51	245
Pearson Chi-Square:18.884				P:Asymp. Sig. (2-sided):0.091		
Linear-by-Linear Association:4.684				P:Asymp. Sig. (2-sided):0.030		
Interval by Interval, Pearson's R:-0.139				P:Approx. Sig.:0.030		
Ordinal by Ordinal Spearman Correlation:-0.132				P:Approx. Sig.:0.038		

Öğrencilerin harcama miktarlarıyla her yıl düzenli olarak tarımla ilgili etkinliklere katılmaları ve takip etmeleri arasında ilişki yapılan bağımsızlık testlerine göre reddedilmiştir. ($p > \%10$). Bu sonuçlara göre H_6 varsayımı kabul edilmemiştir. (Çizelge 10). Aslında değerler $\%10$ 'nun biraz üzerindedir, yani harcama miktarı ile bu tür etkinliklere katılım arasında bir ilişkinin varlığını göstermekle beraber tek başına açıklamak için yeterli değildir. Burada diğer faktörlerin etkisi vardır, aile yapısı, örf, adet ve geleneklerinde bunda etkili olabileceği tahmin edilmektedir. Burada dikkate çekici olan, alt ve orta gelir grubundaki öğrencilerin katılım oranlarının daha yüksek çıkmasıdır.

4. SONUÇLAR

Bu çalışmada öğrencilerin yaş ortalaması 22.3 yıl olarak bulunmuş olup, öğrencilerinin $\%88$ 'i doğu illerinden gelmektedir. Öğrencilerin çok büyük bir kısmı düz lise mezunudur. Ekonomik yapı açısından orta ve alt gelir grubu ailelerin çocuklarıdır. Öğrencilerin yaklaşık üçte biri tarım ile geçimlerini temin eden aile yapısına sahiptirler. Genel olarak doğu illerinin gelir grubu tarım ve tarıma dayalı faaliyetlerden elde edilen gelir ve bu gelirin diğer sektörlerde kullanılmasından oluşmaktadır. Sanayi yeteri kadar gelişmemiştir. Dolayısıyla tarım ve tarıma dayalı faaliyetler temel geçim kaynağı niteliğindedir. Öğrenci ailelerinin aylık gelir ortalaması 2240 TL, öğrencilerin üçte ikisi her şey dâhil, ulaşım, konaklama, yeme-içme, günlük 17 TL ve altında harcamaktadır. Bu gelirlerin büyük bir kısmını da öğrencilere verilen çeşitli burslar oluşturmaktadır.

Öğrencilerin büyük kısmı ilk tercih grubunda ziraat fakültesini seçerken, diğer ikinci büyük grup ise son tercih sıralamasında seçmiştir. Genel olarak öğrenciler ziraat fakültesini bilerek ve isteyerek seçmektedirler. İlk tercih grubundan seçenler tarıma dayalı olarak geçimlerini sağlayan ailelerden gelmektedirler. Dolayısıyla iyi tarım uygulamaları sonucunda daha yüksek gelir elde

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

edileceğini bilmektedirler. Öğrencilerin yarısından fazlası burayı seçtikleri için pişman değil ve bölümlerini severek okumaktadırlar. Bu da onların gelecekte yapacakları işlerdeki tatmin oranını, dolayısıyla da verimlerini yükseltecektir. Ülkemizde eğitilmiş olmak iyi bir iş bulmak için gerekli ve mezun olunca çok sürmeden iş bulacakları görüşü hâkimdir. Burada son dönemlerde kamu istihdamında ziraat mühendisi sayısının fazlalığı, öğrenciler için umut verici olmuştur. Ayrıca son dönemlerde özel sektörün bu konuda ki faaliyetleri ve iş imkânları da belirleyici olmuştur.

Öğrencilerin okudukları sınıf ile tarım politikalarına olan algı ve tutumlarında farklılıklar vardır. Sınıf seviyesi arttıkça uygulanan tarım politikalarına olan bakış ve algı da olumsuz yönde farklılaşmalar meydana gelmektedir. Buda yıllara bağlı olarak alınan tarım ile ilgili derslerin bir etkisi olarak değerlendirilmektedir. Tarım ve tarım politikalarının yeteri derecede önemsenmediği kanaati vardır. Uygulanmakta olan tarım politikaları yetersiz bulunmaktadır. Burada tüm tarafların sorumluluklarının olduğu düşünülmektedir. Tarımın gelişmesi için tarımsal desteklemelerin gerekliliği görüşü hâkim iken, bu desteklemelerin amacına uygun olarak kullanılmadığı görüşü yaygındır. Burada da sorun çift taraflı olup, kamu ve çiftçiler etkilidir. Kamu verimlilik esasına dayalı denetimler yapar ve bu konular da çiftçileri yönlendirir ve kontrol ederse daha iyi sonuçlar alınacaktır. Öğrenciler tarımın yeteri kadar değer görmediğine, yapısal sorunlar için düzenlemelerin yapılması gerektiğine inanmaktadırlar. Burada çiftçilerin de sorumluluklarının olduğuna inanılmaktadır. Yani sorun çok taraflı olup, çözüm de birlikte sağlanabilecektir. Bunun içinde eğitim, yayım ve işbirliği gereklidir. Tarımın gelişebilmesi için tarımsal yayımın gerekliliğine inanılmaktadır. Burada yayım elemanlarının bilgi, beceri ve etkinliği sürecin ve dolayısıyla verimliliğin belirleyicisi olduğuna inanılmaktadır. Tarımsal faaliyetlerdeki kamu yapısı yeterli bulunmamakta ve özelleştirmeler yoluyla verimliliğin artacağına inanılmaktadır. Burada kamunun parçalı bir yapıya sahip olması, tarım ile ilgili kararların birden fazla kurum ve kuruluşlarca zamana bağlı olarak alınıyor olması ve aralarındaki eşgüdüm eksikliği etkili olmaktadır. Özelleştirmeler yoluyla kararların ve uygulamaların daha hızlı ve verimli bir şekilde, piyasa mekanizmalarına uygun olarak yapılacağı yönünden bir algı vardır.

Tarımsal üretimde pazar değil, pazarlama sorunlarının daha etkili olduğu algısı vardır. Burada pazarlama zaman, yer ve mülkiyet faydalılıklarının oluşturulması ile ilgili faaliyetlerdir. Sorun ağırlıklı olarak ürünlerin, tüketiciye ulaştırılmasında arz, talep, fiyat ve masraflar gibi faktörlere bağlı olarak ortaya çıkmaktadır. Tarımda pazarlama anlayışının değişmesi ve üretici taleplerinin dikkate alınması gereklidir. Dolayısıyla ekimden başlayarak, toplama, ambalajlama, işleme, nakliye, depolama, dereceleme ve standardizasyon ve dağıtım gibi konularda eğitimin gerekliliğine inanılmaktadır. Tarımın gelişmesi için finansman sağlayan kredi kuruluşlarının desteği yetersiz olarak görülmektedir. Burada finansman kuruluşlarına ulaşmadaki zorluklar, istenen teminatları ve belgeleri sağlamakta yaşanan sorunlar ve faiz oranlarının etkili olduğu düşünülmektedir. AB üyeliğinin ülkemiz tarımını iyi yönde etkileyeceği kanaati hâkimdir. Burada AB standartlarına uygun olarak üretim ve tarımsal faaliyetlerin tarımda yaşanan bazı sorunlara, standartlar, pazarlama gibi olumlu yönde etki edeceği kanaati vardır. Öğrenciler tarımsal etkinliklere, çeşitli nedenlerle, katılım göstermemektedirler, alt ve orta gelir grubundaki öğrencilerin katılım oranları daha yüksektir. Öğrenciler alanlarıyla ilgili uygulamalara katılmada, tarıma zaman ayırma konusunda ve tarımla ilgili etkinliklere katılıp, takip etme konularında yetersiz ve ilgisizdirler. Bölge ve ili içi etkinliklere katılım oranı daha yüksektir. Bölge dışındakilere ise aile yapısı (özellikle kız öğrenciler için) ve maddi imkânsızlıklar gibi nedenlerle neredeyse hiç katılım olmamaktadır. Bu konularda bilinç oluşturulması ve öğrencilerin teşvik edilip, desteklenmeleri gerekmektedir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

5. KAYNAKÇA

- ANONİM, 2010a. <http://olcmedegerlendirme.blogspot.com/2010/04/tutum-nedir-tutum-psikolojide-farkl.html> (EPOD) Erişim Tarihi: 13.04.2010
- ANONİM, 2010b. http://en.wikipedia.org/wiki/Likert_scale, Erişim Tarihi: 15.04.2010
- ANONİM, 2014a, <http://tr.wikipedia.org/wiki/Alg%C4%B1>, Algı nedir?, Erişim Tarihi:16.10.2014
- ANONİM, 2014b. Kültür Bakanlığı web sitesi, <http://www.kultur.gov.tr/TR,25422/ziraat.html>, Erişim Tarihi: 24.05.2014
- ANONİM, 2014c, <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=16003>, Erişim Tarihi: 22.07.2014
- ANONİM, 2014d, <http://www.eziraatci.com/turkiyede-ziraat-fakultesi-bulunan-universiteler/html>, Erişim tarihi: 22.07.2014.
- ANONİM, 2014e, <http://www2.tbmm.gov.tr/d24/7/7-7016c.pdf>, Erişim tarihi: 22.07.2014.
- ANONİM, 2014f. Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi web sitesi, <http://ziraat.harran.edu.tr/>, Erişim Tarihi: 22.05.2014
- ANONİM. 2014g,. http://www.uvm.edu/~dhowell/StatPages/More_Stuff/icc/icc.html, Erişim Tarihi: 05.07.2014
- ATATÜRK, M.K., 1922, Kültür Bakanlığı web sitesi, <http://www.kultur.gov.tr/TR,25422/ziraat.html>, Atatürk'ün S.D. II, S. 219, Erişim Tarihi: 22.07.2014
- ATATÜRK, M.K., 1923, Kültür Bakanlığı web sitesi, <http://www.kultur.gov.tr/TR,25422/ziraat.html>, S.D. II, S. 117, Erişim Tarihi: 24.05.2014.
- ATATÜRK, M.K., 1928, Kültür Bakanlığı web sitesi, <http://www.kultur.gov.tr/TR,25422/ziraat.html>, Mart 1928, Erişim Tarihi: 22.07.2014
- ATATÜRK, M.K., 1937, Kültür Bakanlığı web sitesi, <http://www.kultur.gov.tr/TR,25422/ziraat.html>, Erişim Tarihi: 24.05.2014
- AYDIN, Fatih., 2010. İlköğretim Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin “*Deprem*” Kavramını Algılamaları: Fenomenografik Bir Analiz. Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 5/3 Summer 2010.
- AYDOĞDU, Mustafa Hakkı., 2012. Agricultural Water Management And Pricing In Şanlıurfa Harran Plain, Problems And Solutions, Ph.D. Thesis, Harran University, Şanlıurfa, Turkey.
- DEMİRTAŞ, Zülfü ve YILDIRIM, Nail, 2010. Aday Öğretmenlerin Kendi Yönetmeliklerine İlişkin Algıları. Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 5/4 Fall 2010.
- GÖMLEKSİZ, Mehmet Nuri ve FİDAN, Emine Kübra., 2011. Pedagojik Formasyon Programı Öğrencilerinin Web Pedagojik İçerik Bilgisine İlişkin Öz-Yeterlik Algı Düzeyleri. Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 6/4 Fall 2011, p.593-620, TURKEY.

-
- KIRIMLI, Bilal., 2010. Üniversite Öğrencilerinin Orhan Pamuk Ve Elif Şafak'ı Algılama Düzeyleri. Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 5/4 Fall 2010.
- M.K.A, 2013. Mevlana Kalkınma Ajansı, TR52 Düzey 2 Bölgesi, 2023 Vizyon Raporu, Tarım Sektör Raporu, Konya
- ÖZDAMAR, K., 1999, Paket programlar ile istatistiksel very analizi I. 2.Baskı, Kaan Kitabevi, Eskişehir.
- TABAN S., ve KAR M., 2003. Kalkınma Ekonomisi Seçme Konular, Ekin Yayınevi, Bursa
- TAVŞANÇIL E., 2002., Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi, Nobel Kitabevi, Ankara.
- YALÇIN, Nafi., 2010. Yabancı Sözcüklerin Doğal Dil Konuşmacılarınca Algılanışının İncelenmesi. Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 5/4 Fall 2010.
- YAMANE, T., 2001. (Translation: Esin, A., Bakır, M.A., Aydın, C., Gürbüzel, E.) Temel Örnekleme Yöntemleri, Literatur Publication, İstanbul.
- YAVUZ, Mustafa., 2012. Özel Dershanelerde Görev Yapan Öğretmenlerin Örgütsel Adalet Algıları. Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 7/2 Spring 2012, p.1147-1160, ANKARA/TURKEY.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014*

